

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 12A. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 11. december 2012

Tidspunkt: Kl. 15.15

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Pia Adelsteen (DF) fungerende formand, Jens Joel (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Stine Brix (EL), Edmund Joensen (SP), Lykke Friis (V), Merete Riisager (LA), Lars Barfoed (KF)

Desuden deltog: Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager

Pia Adelsteen fungerede som formand fra kl. 16.

Punkt 1. Ekstraordinært rådsmøde (økonomi- og finans) den 12. december 2012

Økonomiministeren: Først og fremmest vil jeg gerne takke udvalget for fleksibiliteten, således at jeg kunne møde op her inden rådsmødet, som begynder i morgen eftermiddag, og som jo har bagkant, fordi statsoverhovederne mødes torsdag-fredag. Derfor er det klart, at det er bedst, hvis finans- og økonomiministrene har gjort det arbejde, de er blevet bedt om at gøre, nemlig at lave banktilsynet færdigt.

Det er et ekstraordinært møde i Økofin, og det eneste formål var at gøre forslaget om et fælles tilsyn færdigt og den tilhørende justering af forordningen om den europæiske banktilsynsmyndighed, inden statsoverhovederne mødes.

Jeg redegjorde ret udførligt for sagen her i udvalget den 30. november forud for det Økofin, der var den 4. december. Som I ved, lykkedes det ikke at finde en løsning den 4. december. Vi var nødt til at gå fra hinanden med uforrettet sag. Det, der skete på mødet, var, at ministrene opregnede, hvad de havde af problemer. Det har så været genstand for en række yderligere tekniske drøftelser. Der er fortsat, mens vi taler, udestående. Alt er ikke løst. Vores vurdering er, at det er muligt at nå en aftale, men det afhænger i sagens natur af den politiske vilje. Sådan er det jo. Til sidst, når kompromiset skal laves, afhænger det af den politiske vilje.

Enkelte lande rejste på mødet den 4. december nogle principielle indvendinger. Dels spørges der til, om den foreslåede traktathjemmel – det er artikel 127, stk. 6 – hvor tilsynet får sin forankring i Den Europæiske Centralbank, reelt giver ligebehandling af de ikke-eurolande, som ønsker at være med. Der spørges også til, om der er gjort nok for at adskille centralbankens værtskab for tilsynet og så pengepolitikken. Det er jo to forskellige opgaver. Jeg forventer ikke, at der vil være støtte til at vælge en anden hjemmel end den, der er foreslået, og heller ikke at der vil være tilstrækkelig støtte til, at der skal sættes en proces i gang, som skal

ændre traktaten, sådan at de spørgsmål bliver adresseret på en mere direkte måde.

Inden for de givne rammer – altså det nuværende traktatgrundlag, som er foreslået – er der fortsat en bevægelse i den rigtige retning med henblik på at sikre, at eventuelt deltagende ikke-eurolande får en lige behandling. Der er allerede enighed om, at alle deltagende lande vil være repræsenteret med stemmeret i det nye tilsynsråd. Desuden tegner der sig en enighed om, at ikke-eurolande vil kunne vælge at undlade at følge de beslutninger, der følger af, at centralbankens styrelsesråd eventuelt omgør tilsynsrådets beslutninger. Modstykket er muligheden for, at centralbanken i sådanne situationer vil kunne tage initiativ til at suspendere eller i yderste konsekvens udelukke ikke-eurolande fra tilsynssamarbejdet. Teksten er – sådan som den foreligger nu – bl.a. på dansk foranledning blevet styrket, sådan at det at blive suspenderet eller at blive udelukket fra samarbejdet kun bør finde sted, hvis der er væsentlige hensyn til det fælles tilsyns integritet. Det vil sige, at der ligesom er blevet sat en kvalificering på, i hvilke tilfælde man kan tage de ret vidtgående skridt.

Desuden har centralbanken foreslået at indskrive i en præambel, at man kan inkludere repræsentanter fra de pågældende ikke-eurolande i drøftelse i styrelsesrådet i de tilfælde, hvor styrelsesrådet overvejer at omstøde en beslutning fra tilsynsrådet.

Det vil sige, at det er en samlet pakke, som indeholder nogle konkrete løsninger, som afspejler det traktatgrundlag, der er valgt, og det faktum, at man som ikke-euroland ikke er direkte repræsenteret i styrelsesrådet. Der er tale om en pakke, som altså indebærer, at man deltager i tilsynsrådet på fuldstændig lige vilkår, at man kan frasige sig centralbankens styrelsesråds omgørelse af den beslutning, der er truffet, altså at der, om jeg så må sige, er lavet en "trappe", hvor suspension eller udelukkelse fra samarbejdet skal begrundes i hensynet til det fælles tilsyns integritet, og at man kan deltage i styrelsesrådets møder, hvis det kommer dertil. Det er vores vurdering, at den samlede pakke vil kunne møde opbakning. Det kan godt være, den bliver justeret yderligere. Det kan vi faktisk ikke sige noget om på nuværende tidspunkt. Men der tegner sig altså et samlet værk, som gør, at balancerne bliver i orden i forhold til det, som var udgangspunktet med det allerførste forslag.

I tilknytning hertil drøftes en model for stemmereglerne i tilsynsrådet, hvor simpelt, uvægtet flertal er normen, men kvalificeret flertal – dvs. hvor landene har stemmевægte som i traktaten – kræves ved vedtagelse af de tilsynsstandarder, som centralbanken skal udstede for de deltagende lande. Det gælder i de tilfælde, hvor der er behov for yderligere retningslinjer for det praktiske tilsyn, fordi EU-retsakter, Kommissionens delegerede retsakter eller de standarder, som den europæiske banktilsynsmyndighed, altså EBA, udstikker, ikke er tilstrækkeligt præcise.

Som led i spørgsmålet om stemmевægte i tilsynsrådet drøfter man også muligheden for at nedsætte en styregruppe, der skal forberede drøftelserne i tilsynsrådet, herunder hvordan en sådan styregruppe i givet fald skal sammensættes. Re-

geringen støtter den mest mulige brug af simpelt, uvægtet flertal, og at en eventuel styregruppe sammensættes under hensyntagen til alle typer af deltagende lande, f.eks. gennem rotationsordninger, og at der er fuld gennemsigtighed for de øvrige lande.

Et centralt tema derudover – som vi også drøftede sidst – vil være stemmereglerne i det organ, hvor alle 27 lande er repræsenteret, altså den europæiske banktilsynsmyndighed, EBA. Det er centralt at sikre, at det stadig væk fungerer reelt for alle 27 lande, også når der etableres et fælles tilsyn, som rummer en delmængde af EU-landene.

Formandskabets kompromisforslag indeholder bestemmelser om dobbelt flertal på alle væsentlige beslutningsområder i den europæiske banktilsynsmyndighed. Det betyder f.eks., at når der skal laves bindende tekniske standarder, skal der først – som nu – være et kvalificeret flertal blandt alle medlemslande. Derudover foreslås der – som noget nyt – at der skal være et simpelt, uvægtet flertal blandt både lande, der deltager i det fælles tilsyn, og de lande, der ikke deltager i det fælles tilsyn. Fik i den? (**Tilråb:** Nej, overhovedet ikke.) Når man vil forsikre sig, bliver man bundet ind i stemmeregler. Lad mig tage eksemplet med de bindende tekniske standarder op. Det er relevant, fordi de har udfyldende karakter. Det er dér, de nationale forretningsmodeller skal være. F.eks. også vores realkredit. Derfor er det vigtigt, hvordan det skal foregå. Først skal der være et kvalificeret flertal blandt alle medlemslande. Derefter skal der være flertal blandt lande, som deltager i det fælles tilsyn, og lande, som ikke deltager i det fælles tilsyn. Det skal der være ovenpå det kvalificerede flertal. Når vi er færdige med at finde ud af, hvordan vi skal stemme, og det stadig væk er relevant, så bliver det gennemført. I kan se, der bliver arbejdet med det.

Pointen er, at når EBA – altså den fælles europæiske bankmyndighed – skal fungere for alle lande, så skal det også reelt være sådan. Det er det retningsgivende, når der bliver udtænkt disse forskellige typer af stemmeregler. Der forhandles fortsat om detaljerne. Derfor er det slet ikke sikkert, at det ender sådan. Det kan blive endnu mere spændende, om jeg så må sige. Derudover er der en mere overordnet, politisk diskussion om, hvorvidt der skal være denne ekstra sikkerhed for ikke-deltagende lande eller ej. Nogle eurolande synes ikke, der er grund til sådanne dobbelte flertalsbestemmelser, mens de fleste ikke-eurolande støtter princippet, herunder Danmark. I sagens natur, fordi vi hele tiden gennem hele forhandlingsforløbet har haft det dobbelte hensyn, at skulle der laves et fælles tilsyn, skal det være af høj kvalitet, der skal være ligebehandling, og samtidig skal det indre marked fungere, fordi det ikke er alle lande, der kommer til at deltage i det fælles tilsyn, uanset hvad Danmark i øvrigt måtte gøre.

Der er et punkt til, som handler om arbejdsdelingen mellem det fælles tilsyn og de nationale tilsyn. Det drøftes også ud fra den model, vi drøftede sidst. Det vil sige, at de nationale tilsyn som udgangspunkt varetager tilsynet med de mindste banker med begrænsede grænseoverskridende aktiviteter, mens det fælles tilsyn fokuserer på de største og ofte mest grænseoverskridende institutter. Det diskuteres fortsat, hvordan snittet bliver lagt på den rigtige måde. Det skal der selvfølgelig

lig findes en acceptabel løsning på. Grunden til, at det er vigtigt, er, at det i praksis er et særdeles afgørende spørgsmål, hvem der egentlig gør hvad. Der er ikke nogen, der gør sig den ambition, at et fælles tilsyn fra den første dag vil kunne overtage det, som de nationale tilsyn laver i dag. Tværtimod skal der være en arbejdsdeling. Det handler også om, hvordan man får indfaset det fælles tilsyn, sådan at man trinvis tager flere og flere banker ind under det fælles tilsyns endelige ansvar. Det er også fortsat til drøftelse. Her argumenterer nogle lande for, at der skal foretages en nærmere vurdering og beslutning før hvert nyt trin, mens andre lande føler, at der er blevet lagt en køreplan, og så skal man køre efter planen. Det er derfor, man lægger en køreplan. Så skal man ikke diskutere, om toget skal videre fra den ene station til den næste. Så skal man følge den plan, som er lagt. Det er en meget konkret diskussion, men det er klart, der også er politik i det, når det kommer til stykket.

Samlet set forventer regeringen at kunne støtte vedtagelsen af tilsynsforslaget og EBA-forordningen. Det er især positivt med forbedringerne for så vidt angår ikke-eurolandenes deltagelse på ligeværdige vilkår i tilsynet.

Som jeg har nævnt, lægger vi op til, at det først er på et senere tidspunkt, der skal tages stilling til dansk deltagelse i et fælles tilsyn. Når tilsynsforslaget og forordningen om den europæiske bankmyndighed er vedtaget, skal indholdet i det mulige tætte samarbejde med centralbanken for ikke-eurolande jo operationaliseres nærmere. Desuden skal vi have et godt billede af den samlede bankunion, der tegner sig, og som tilsynsforslaget kun er én del af. Det diskuterede vi også sidst. Jeg tænker især på den diskussion, vi har – hvor vi savner det konkrete forslag – om den fælles ordning for afvikling af nødlidende banker. Vi kender den danske model. Vi kender det forslag, som er lagt frem for forskellige nationale modeller. Men vi savner den fælles ordning. Det drejer sig om principperne for det, finansieringen af det og adgangen for ikke-eurolande. Der er en lang række ting. Herunder også fælles "backstop" – altså hvem er det egentlig, der finansierer i sidste ende, hvad gør man i den yderste konfliktsituation? Som vi nævnte sidste gang: Når vi spørger, får vi at vide, at Kommissionen forventer at fremlægge det forslag i løbet af 2013. Vi har fra dansk side meldt en entydig interesse i, at den fælles model kommer til at ligne den danske model, nemlig at der er en sektorfinansiering. Det vil altså sige, at aktionærer og et eventuelt privat beredskab – som vi kalder det herhjemme – er de første tabsabsorberende og dermed også finansierende i forhold til nødlidende banker.

Pia Adelsteen forstod, at landene havde en slags vetoret, idet de kunne undlade at følge en beslutning truffet af Den Europæiske Centralbank, men så kunne centralbanken beslutte at udelukke landet. På den baggrund spurgte hun, hvorfor man så overhovedet som ikke-euroland skulle deltage.

Hun spurgte, om det er rigtigt forstået, at hvis man kommer med i det fælles tilsyn, kan dette intervenere, hvis der blot er udsigt til, at en bank ikke kan overholde reglerne. Er det også rigtigt, at det fælles tilsyn kan afskedige ledelsen og udpege en ny ledelse, før virksomheden har fejlet.

Merete Riisager spurgte, hvad økonomiministeren mener om den "bagdør", hvorefter man kan undlade at følge beslutninger fra centralbanken, og ville gerne vide, hvorfor man i det hele taget har lavet en sådan "bagdør".

Hun forstod, at banktilsynet er første skridt på vej mod en bankunion, og spurgte, om økonomiministeren ikke var enig i, at det ikke var banktilsynet, der ville redde euroen.

Lykke Friis takkede for den pædagogiske gennemgang. Hun henviste til, at Europaudvalget tidligere har diskuteret svenskernes holdning til traktatændringer, og mindede om, at Danmark tidligere har kørt parallelt med svenskerne. På denne baggrund spurgte hun, hvor vi nu har svenskerne. Hun tilføjede, at ifølge pressen virker det, som om de er ved at kravle op i et højt træ.

Hun var glad for oplysningerne om "bagdøren", idet det ikke virker, som om der er tale om et "katapultsæde", men om en trappe, der indføres som led i en samlet pakke til ikke-eurolande.

I pressen kan man læse, at Tyskland stadig kører på en sondring mellem store og små banker og kommer med meget principielle udsagn om, at centralbanken styrer pengepolitikken, mens banktilsynet tager sig af tilsynet med bankerne. På denne baggrund spurgte hun, hvor optimistisk økonomiministeren er med hensyn til, at man når at få løst problemerne.

Nikolaj Villumsen mindede om, at Europaudvalget er indkaldt til ekstraordinært møde, fordi forhandlingerne på det sidste møde i Økofin brød sammen. Svenskerne har været kritiske over for den model, som tillader centralbanken at stemme os ned, hvis den har lyst. Det undrede ham, at regeringen tilsyneladende er tilfreds med modellen. Han spurgte, om økonomiministeren ikke frygter, at realiteten vil blive, at Danmark altid vil acceptere de beslutninger, der bliver truffet af eurolandene, fordi vi frygter at blive sparket ud, hvis vi ikke gør det.

Han spurgte, om økonomiministeren virkelig mener, det vil være en succes, at kompromiset ser ud til at blive, at man ikke bliver smidt ud med det samme, men at der lige skal være en drøftelse først. Det ser ud, som om vi vil nøjes med en løsning, som ikke er tilfredsstillende for svenskerne.

Lars Barfoed syntes, det var en fornuftig mekanisme, man er ved at finde frem til, når man skal træffe beslutning om et ikke-euroland, som ikke vil acceptere en afgørelse fra centralbanken. Det kan i princippet kun presses ud af samarbejdet, hvis det sker af hensyn til det fælles tilsyns integritet. Der er ikke nogen automatik i det.

Han spurgte, om det ikke i realiteten oftest vil være sådan, at de pengeinstitutter, som måtte blive lukket, bliver lukket på baggrund af en indstilling fra det nationale tilsyn. De fleste banker vil ikke være systemiske banker, og dermed vil de være underlagt det nationale tilsyn. Det mente han begrænsede centralismen i systemet.

Lars Barfoed henviste til, at der på side 3 i samlenotatet står, at en række lande fremhæver vigtigheden af, at de nationale myndigheder i praksis udfører tilsynet, såfremt der ikke er tale om banker, der udgør større systemisk risiko, eller hvor

banken ikke har modtaget offentlig støtte, men der står også, at andre lande argumenterer for, at ECB kun skal tildeles tilsynskompetencer for så vidt angår systemiske eller potentielt nødlidende banker. Han spurgte, hvordan regeringen stiller sig til den problematik. Han spurgte, om økonomiministeren kan sige noget om, hvilke lande der argumenterer for, at tilsynet kun skal have kompetence, når det drejer sig om systemiske eller potentielt nødlidende banker.

Økonomiministeren betegnede det spørgsmål, Pia Adelsteen stillede, som meget relevant, når hun spurgte, hvorfor vi overhovedet som ikke-euroland skal være med i tilsynet, når vi i den yderste konsekvens kan sige nej. Vi forestiller os, at vi skal have et tilsyn af høj kvalitet, hvilket giver tillid, sådan at man kan få kappet båndet mellem bankfinanserne og statsfinanserne. Det er den kobling, der har været med til at ryste den finansielle stabilitet i Europa. Der findes danske banker, som er af grænseoverskridende karakter, og vi arbejder på, at de skal være underlagt et højt kvalificeret tilsyn. Det vil give større tillid til de danske banker.

Økonomiministeren pointerede, at tilsynsrådet ikke vil træffe sine beslutninger med enstemmighed. Nogle lande kan blive stemt ned, uanset om det er Danmark eller Tyskland eller Spanien. Der er ikke nogen veto. Når vi er så optaget af, hvordan styrelsesrådet fungerer, er det fordi vi ikke har nogen plads i styrelsesrådet. Én ting er at blive stemt ned i tilsynsrådet, hvor vi har en stemme; noget andet er at blive "overrulet" af et styrelsesråd, hvor vi ikke er repræsenteret.

Med hensyn til hvorfor man vil lave en "bagdør", som Merete Riisager spurgte om, sagde økonomiministeren, at det er fordi vi af hjemmelmæssige grunde ikke kan være med i centralbankens styrelsesråd.

Økonomiministeren delte det synspunkt, at forslaget om et banktilsyn er et element i bankunionen, som også indeholder en fælles redningsordning, der gør, at det ikke er statskasserne, der skal åbne sig, hver gang der viser sig en finansiell ustabilitet. Hvis der mangler tillid til banksystemet, spreder det sig til statsfinanserne, hvilket er dårligt for os alle sammen. Økonomiministeren syntes, man skulle se bankunionen som en mulig kriseløsning.

Vi har haft et samspil med svenskerne, som er optaget af nogle andre ting, end vi er optaget af, sagde økonomiministeren til Lykke Friis. De har fremsat andre løsningsforslag end vi. Men de to hovedhensyn er de samme, nemlig at der skal være ligestilling, og at man ikke skal lave et fælles tilsyn på bekostning af det indre marked. Vi har haft forskellige vinkler.

Hvis der er truffet en beslutning i tilsynsrådet, og styrelsesrådet vil omgøre den beslutning, så har vi en egentlig konflikt. Derfor synes vi, det er en god idé, at vi i det tilfælde kan frasige os den beslutning. Det synspunkt har der været stor imødekommelse over for. Det ser ud til, at der kan etableres en slags "trappe". Økonomiministeren var glad for, at der ikke var tale om et "katapultsæde", som Lykke Friis havde været inde på.

I relation til det spørgsmål, Lykke Friis stiller om, hvordan man kan adskille tilsynet fra pengepolitikken, mindede økonomiministeren om, at man har diskuteret det samme spørgsmål herhjemme, da der var forslag om at lade Nationalbanken overtage Finanstilsynet. Der har været en diskussion om traktatændringer, men

traktatændringer vil tage tid. Derfor har man drøftet, hvordan man på anden vis kan sikre, at der bliver en de facto uafhængighed. Tyskland er optaget af det juridiske spørgsmål og af placeringen, samt hvem der skal udpege formand og næstformand for tilsynsrådet. Skal det være centralbanken eller Økofin? Hvor mange medlemmer skal centralbanken have i tilsynsrådet? Der er nævnt tal mellem 0 og 4. Den debat er ikke afsluttet endnu. Med det hjemmelsgrundlag, der er valgt, er det et spørgsmål om at lave en praktisk ordning, som gør, at tilsynet i sin gøren og laden er uafhængig af pengepolitikken. Hjemmelsgrundlaget gør, at det er centralbanken, som er vært for tilsynet.

Til Nikolaj Villumsens kommentar om at den svenske finansministers måde at kommunikere på er bedre. Svarede økonomiministeren at, forhandlingerne foreløbig har vist, at der godt kan nås resultater, som gør, at det er en relevant overvejelse for et ikke-euroland at deltage. Hun tilføjede, at da det første forslag blev lagt på bordet, var der ikke balance, men det er blevet meget bedre.

Økonomiministeren svarede Lars Barfoed, at hun syntes, det var bedst, at alle banker i Europa er underlagt det samme tilsyn, men at der er en konkret arbejdsdeling, således at de mindre banker, som ikke er grænseoverskridende, bliver håndteret af de nationale tilsyn, mens grænseoverskridende banker bliver håndteret af det fælles tilsyn. Det er et principielt synspunkt, at alle er underlagt det samme tilsyn, og tilsynet skal have en høj kvalitet, men at der er en konkret arbejdsdeling. Økonomiministeren mente, vi har et velfungerende Finanstilsyn herhjemme, som er rigtigt godt til at føre tilsyn med de banker, som hverken er systemiske eller grænseoverskridende. Det er helt rigtigt, at de fleste banker i alle praktiske sager vil være underlagt det nationale tilsyn, idet det fælles tilsyn ikke kan kontrollere alle de 6.000 banker, der findes alene i eurolandene.

Det er kun, hvis man "kaster smuds på det fælles tilsyn", der kan blive tale om eksklusion, således at man skal afbryde samarbejdet. Det syntes økonomiministeren var en vigtig balance.

Økonomiministeren tilføjede, at diskussionen drejer sig om det ekstreme tilfælde, for det er dér, man skal teste systemet.

Vi tager tingene i den rækkefølge, de kommer. Foreløbig har vi ikke taget stilling til forslaget om det fælles banktilsyn som sådan, men vi mener, der er sket væsentlige fremskridt, og at vi er nået meget langt.

Økonomiministeren understregede, at der er tale om præcis de samme regler som i dag. Det nye er, at der er et fælles tilsyn, som skal sørge for, at de bliver overholdt.

Merete Riisager forstod, at konstruktionen gik ud på, at vi får en bagdør, sådan at man kan tilslutte sig uden at spørge befolkningen, om de ønsker at være med.

Det med at kappe båndene mellem banker og statskasser er vel noget, som netop ikke er med i denne omgang, hvor man kun taler om banktilsynet. Man skal huske på, at så er båndene et andet sted, nemlig i det tværnationale samarbejde.

Nikolaj Villumsen syntes, det var meget sjovt, at både økonomiministeren og flere ordførere og Kommissionen nu siger, at det er klart, det er de nationale til-

syn, der er bedst til at føre tilsyn med bankerne. Men i stedet for at Folketinget skal holde øje med vort nationale tilsyn, skal det nu være Den Europæiske Centralbank, som Danmark ikke er med i. Han kunne ikke forstå, at det skulle være en forbedring. Han var ikke i tvivl om, at det ville give finanssektoren en bedre mavefornemmelse, men ville det give os mere regulering?

Med hensyn til den endelige model for en bankunion delte han den opfattelse, at der er behov for at kappe båndene mellem banker og statskasser, men det er jo ikke det, der sker. Det bliver i sidste ende igen skatteyderne, der kommer til at betale. Han spurgte, om det ikke bekymrer økonomiministeren.

Nikolaj Villumsen ville gerne vide, om økonomi- og finansministrene også skulle drøfte indholdet af tilsynet, altså kapitalkravsdirektivet, idet han tilføjede, at han nærede meget store bekymringer i relation til de krav, man stiller til bankerne. Specielt i relation til gearingen – altså hvor mange penge bankerne må låne ud i forhold til egenkapitalen – mente han, det var et kæmpestort problem, at man her slet ikke stillede nogen krav. Et andet problem er, at bankerne får en ret til selv at vurdere, om de lever op til kravene.

Pia Adelsteen undrede sig over nogle af økonomiministerens svar. Hvis der allerede i dag er regler, som giver myndighederne ret til at træde ind i bankledelserne, er forslaget så ikke i strid med nærhedsprincippet?

I relation til retssikkerheden citerede Pia Adelsteen følgende fra samlenotatets side 5: "Det fremgår, at såfremt en person lægger hindringer i vejen for ECB's undersøgelse, skal den relevante medlemsstat tilbyde den nødvendige bistand for at afhjælpe dette. Hvis der kræves en dommerkendelse i forbindelse med kontrol på stedet, skal ECB anmode om en sådan kendelse ved de nationale domstole. De nationale domstole kan anmode ECB om nærmere forklaringer, men skal ikke prøve, om kontrollen er nødvendig." Det kaldte hun carte blanche til at få en dommerkendelse.

Vi taler om den ekstreme situation, men Pia Adelsteen havde lært, at man netop skal tage højde for den ekstreme situation, når man laver aftaler, og at aftalerne skal indgås, mens man endnu er venner. Som hun forstod det, ville det for størsteparten af bankerne i Danmark være det nationale tilsyn, der udførte det praktiske arbejde, og hvis der er problemer, vil det komme med en anbefaling til det fælles tilsyn og sige: "Denne bank kører godt; lad den køre videre." Hvis det fælles tilsyn ikke er enig, har Danmark så en vetoret? Pia Adelsteen spurgte, om ideen er, at når der ikke er nogen myndighed over den danske myndighed, så behøver man ikke holde en folkeafstemning.

Lykke Friis ville for at få lidt kød og blod på debatten om tilsynet spørge, hvad det egentlig ville betyde i praksis, hvis vi ikke går med. Hun forstod, at de danske banker ønsker at være med, fordi det skaber tillid til det danske banksystem. I den forbindelse nævnte hun, at en bank havde sagt, at hvis vi ikke kommer med, overvejede den at flytte til et land, som er med, f.eks. Finland.

Hun bad om at få genopfrisket, hvad der på den længere bane ville ske med indskydergarantier, og ville gerne have repeteret tidsplanen i relation til den rapport

fra Van Rompuy, som Europaudvalget skulle diskutere med statsministeren dagen efter.

Edmund Joensen pegede på, at der i udkastet til konklusioner vedrørende Det Europæiske Råd står, at der skal etableres fælles indskydergarantier. Grønland og Færøerne er som bekendt ikke med i EU. Derfor ville han gerne vide, hvordan regeringen vil sikre færøske og grønlandske indskydere, hvis Danmark deltager i en fælles indskydergaranti.

Økonomiministeren gjorde opmærksom på, at det ikke er alle lande, der som os har tradition for at have en selvstændig finansiel sektor. I nogle af de andre lande er det store udenlandske banker, der udgør sektoren, og derfor er det særdeles relevant for dem, at der er et fælles tilsyn.

Økonomiministeren mente, Nikolaj Villumsen havde stillet ordret det samme spørgsmål om kapitalkravsdirektivet sidste gang, man havde diskuteret tilsynet. Hun gentog sit svar, nemlig at der ikke kommer nye regler for bankernes likviditet, men tilsynet skal sikre, at reglerne bliver overholdt, så bankerne er tilstrækkeligt solide. Det nye er blot, at der kommer et tilsynsråd, som ikke-eurolandene kan få plads i fuldstændig på linje med eurolande, mens vi ikke kan være med i centralbankens styrelsesråd. Forholdet mellem bankerne og staten er en del af bankunionen.

Økonomiministeren læste ikke forslaget sådan, at der er tale om et carte blanche til at få en dommerkendelse. ECB skal stadig væk begrunde, hvorfor den vil have en sådan.

Om vi kommer i en situation, hvor en international myndighed kan bestemme over danske myndigheder – altså om vi kommer i en § 20 situation – ved vi ikke, før vi kender det endelige kompromis.

Økonomiministeren fandt det svært at svare på Lykke Friis' spørgsmål om, hvad der vil ske, hvis vi ikke går med. Et stykke ad vejen ville hun tro, at vi ville "spejle" den måde, man ville gøre det på, bare uden at være en del af det. Der bliver jo ikke fastsat nye regler. De gældende regler står i kapitalkravsdirektivet og fremgår i øvrigt af forordninger og delegerede retsakter og afgørelser fra EBA. Tilsynet skal blot holde øje med, at reglerne overholdes. I sidste ende er det bankerne selv, der har ansvaret, men det giver en tillid til banksystemet, at bankerne bliver kigget over skulderen. Økonomiministeren syntes, der var en umiddelbar logik i, at grænseoverskridende banker bliver underlagt et grænseoverskridende tilsyn. Det nationale tilsyn holder øje med de nationale og regionale banker inden for rammerne af det fælles tilsyn. Det mente hun gav rigtig god mening i relation til nærhedsprincippet.

Økonomiministeren svarede Edmund Joensen, at forslaget om fælles indskydergarantier først bliver fremsat i 2013, så hun kunne ikke sige, hvordan bankerne på Færøerne og Grønland bliver stillet, men regeringen er opmærksom på problemstillingen.

Nikolaj Villumsen fandt det efter økonomiministerens svar om, at der ikke bliver strammere regler, ikke særligt betryggende at tilslutte sig en ordning som den

beskrevne i en situation, hvor vi har en kæmpe finanskriser, der fører til millioner af arbejdsløse.

Lykke Friis mindede om sit processpørgsmål vedrørende sammenhængen med Van Rompuy's rapport.

Pia Adelsteen sagde, at hvis man ikke vil stramme reglerne, er der så bare tale om, at man vil have et tilsyn, der er overordnet det nationale tilsyn, og som har det endelige ansvar?

Økonomiministeren understregede, at vi netop har lavet strammere regler for bankerne. Det var en af de højt prioriterede sager under det danske formandskab at lave strammere regler, så der kunne blive skabt tillid til, at man drev bankerne ordentligt og måske lidt kedeligt. Vi håber, det vil lykkes for det cypriotiske formandskab at få kapitalkravsdirektivet på plads med Europa-Parlamentet, fordi der er brug for de nye, langt strammere regler, som der er enighed om i Rådet. Tilsynet handler om, at reglerne bliver fulgt. Den europæiske banksektor er blevet meget tættere integreret, i takt med at kapitalbevægelserne er blevet liberaliseret. Derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan det går med bankerne i andre lande.

Økonomiministeren gentog sin argumentation for, at det fælles tilsyn er en god ting, og sagde, at det ikke behøver vide, hvor Tønder ligger, og at der er en bank dér; det kan det danske tilsyn godt finde ud af – i hvert fald på et tidspunkt, tilføjede økonomiministeren, hvilket gav anledning til munterhed i udvalget.

Noget af det væsentlige i konklusionerne er spørgsmålet om åbenhed over for ikke-eurolande, og her var økonomiministeren meget tilfreds med de nye taktik.

Økonomiministeren gennemgik reglerne om indskydergaranti, hvor der i øjeblikket nationalt garanteres for indskud på op til 100.000 euro, og sagde, at spørgsmålet om, hvorvidt der skal være en fælles indskydergaranti, er et spørgsmål om en ny type af solidaritet, som vil øge tilliden til de europæiske banker. For hende virkede det ikke som det store dyr i åbenbaringen, men naturligvis er det vigtigt, at tingene bliver sat sammen på den rigtige måde. Vi får nogle indholdsmæssige regler, som regulerer det på en ordentlig måde, og dermed får vi også en banksektor, som kan gøre det, banksektoren skal, nemlig låne penge ud til industrien.

Merete Riisager spurgte, hvordan man kunne være sikker på, at det nye tilsyn får en bedre kvalitet. Det er jo de samme, der skal udføre det, og reglerne er de samme.

Hun spurgte, hvilke andre lande end Sverige der har meldt deres holdning til deltagelse ud.

Forslagene om bankredninger og indskydergarantier følger jo lige i rumpen på forslaget om banktilsynet. Økonomiministeren har udtrykt bekymring med hensyn til bankkunderne, og den bekymring delte Merete Riisager. Hun var bekymret for, at bankerne skal dække solidarisk, idet det kan betyde, at danske borgere skal betale til banker andre steder i EU.

Nikolaj Villumsen forstod økonomiministerens svar sådan, at der i Rådet var enighed om at lave strammere krav for bankerne, men når det ikke sker i kapitalkravsdirektivet, hvor sker det så? Han gentog sine bemærkninger om, at man

ikke stiller krav vedrørende gearing, og at man giver bankerne ret til at vurdere deres egen sundhed.

Han henviste til, at der er en konflikt mellem det, det cypriotiske formandskab har foreslået med hensyn til bonusordningerne, hvor bonus må være 5 gange så stor som lønnen, mens Europa-Parlamentet siger, den kun må være det dobbelte. Han tilføjede, at han fandt, at de høje bonusser havde været et incitament til kortsigtede, risikable investeringer, hvilket var en del af grundlaget for krisen.

Pia Adelsteen spurgte, om økonomiministeren forventede, at man ville forhandle alle tre ting i bankunionen sammen, før vi skal tage endelig stilling til, om Danmark skal være med i tilsynet eller ej.

Økonomiministeren svarede Merete Riisager, at hun mente, der ville blive en højere kvalitet, fordi de nationale tilsyn skal fungere under en fælles ramme, hvilket vil sige, at tilsynet bliver mere ensartet.

Briterne har meldt ud, at de synes, det er en god idé med et fælles tilsyn, men de vil bare ikke være med. Hun troede ikke, der var andre lande, som havde meldt så tydeligt ud.

Økonomiministeren nærede fortsat bekymring med hensyn til bankkunderne, men hun var mindre bekymret for bankejerne, som måtte absorbere tabet, hvis det går galt. Hvis man skal etablere en ordning, som redder nødlidende banker, foretrak hun en ordning, som bankerne betaler ind til løbende, hvilket hun mente ville gøre den risikobetonede adfærd mindre.

Økonomiministeren fastholdt i svaret til Nikolaj Villumsen, at kapitalkravsdirektivet er et bankreguleringsforslag. Spørgsmålet om gearing skal løses senere, men det er i pipelinen. Ideen om, at bankerne kan gøre, som de vil, er direkte i modstrid med det, der lægges op til.

For så vidt angår lønbonusser har regeringen et meget bredt mandat for at få forhandlingerne med Parlamentet til at falde på plads. Økonomiministeren tilføjede, at for hende var det ikke det vigtigste i bankpakken. I øvrigt gjorde hun opmærksom på, at i det seneste udkast fra formandskabet har man valgt en åbenhedsordning vedrørende banklønninger, sådan som vi har gjort det i Danmark.

Økonomiministeren sluttede med at sige, at hun håbede, man med mødet blandt økonomiministrene i morgen var ved afslutningen af første sæt, men der kommer mere, og vi vil ikke tage stilling til dansk deltagelse i banktilsynet alene på baggrund af dette forslag. Vi vil gerne se de resterende forslag også. Vi håber som sagt, at forslaget om fælles bankredninger kan komme relativt hurtigt, så vi kan få et samlet overblik.

Mødet slut kl. 16.30.

Ref.: BE/lj